

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
		1	14 mei 2013
Contact	Telefoon	Email	
A. Doek	0180 451 267	A.Doek@ridderkerk.nl	

Onderwerp: aanbiedingsbrief Voorstellen Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Geachte raad,

In de afgelopen periode zijn er verschillende momenten geweest waarop in de raad is gesproken over de vorming van een Metropoolregio Rotterdam Den Haag en over de wenselijkheid dat de gemeente Ridderkerk daarin actief participeert. Temidden van de 24 gemeenten die betrokken zijn bij de vorming van een Metropoolregio heeft de gemeente Ridderkerk een eigen geluid laten horen. De opvattingen van de verschillende gemeenten zijn besproken in het Bestuursforum. Dat is een overleg waarin alle gemeenten zijn vertegenwoordigd en dat een coördinerende rol heeft vervuld in het proces naar besluitvorming.

Vanuit het Bestuursforum is aan het college het verzoek gedaan de raad te vragen

- een besluit te nemen over een gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag en
- een richtinggevende uitspraak te doen over de contouren van een op te stellen strategische agenda.

Het college realiseert zich dat de discussie over de te vormen Metropoolregio de nodige gevoeligheden kent. Daarom wordt in deze brief ingegaan op de aanleiding voor de vorming van een Metropoolregio en op het proces dat door college en raad tot nu is gevolgd.

Aanleiding

De discussie over een te vormen Metropoolregio heeft een vlucht genomen door het voornemen van het vorige kabinet om de WGR+-regio's af te schaffen. Oorspronkelijk was het de bedoeling deze afschaffing al op 1 januari 2013 te realiseren. Met het aantreden van het huidige kabinet is het voornemen

onveranderd gebleven, maar de beoogde datum is een jaar opgeschoven naar 1 januari 2014. De voorgenomen opheffing van de WGR+-regio's betekent ook dat de huidige vervoersregio's zullen verdwijnen. De vervoersregio's zijn verantwoordelijk voor de inzet van de BDU-gelden verkeer en vervoer. In de discussie rondom de vorming van de Metropoolregio wordt ingezet op de vorming van een Vervoersautoriteit binnen de Metropoolregio, die het beheer van de BDU-gelden op zich moet nemen.

Kort overzicht van de processtappen

Met het visiedocument 'Vernieuwend Besturen' dat op 30 december 2011 is uitgebracht is een eerste concrete aanzet gegeven tot de vorming van de Metropoolregio. In dit visiedocument werd uitgegaan van een brede agenda voor de te vormen Metropoolregio.

Op 1 mei 2012 is aan de raden en colleges een zienswijzedocument voorgelegd, waarop een reactie werd gevraagd. In dit document werd uitgegaan van een agenda die uit 7 inhoudelijke pijlers bestond, van verkeer en vervoer tot cultuur en sport. Tevens was bij dit document alvast een proeve van een gemeenschappelijke regeling gevoegd.

Op 6 september 2012 heeft de gemeenteraad en het college van Ridderkerk hier een gezamenlijke reactie op gegeven. Deze reactie was stevig van toon. Er werden kanttekeningen gezet bij:

- de snelheid van het traject, dat ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en het benodigd draagvlak. In het zienswijzedocument werd nog uitgegaan van een start van de Metropoolregio per 1 januari 2013;
- de vergaande uitwerking van een bestuurlijk construct, zonder dat er helderheid bestaat over de inhoudelijke agenda;
- het dwingende karakter van de voorgestelde gemeenschappelijke regeling. De gemeente werd op basis van de voorgestelde regeling verplicht tot samenwerking op een groot aantal inhoudelijke thema's;
- de proportionaliteit van het bestuurlijke construct. Niet de inhoudelijke opgave, maar de voorgestelde gemeenschappelijke regeling leek bepalend te zijn voor de schaal van samenwerking;
- de keuze om de Vervoersautoriteit niet onder te brengen bij de provincie.

De reactie vanuit de gemeente Ridderkerk werd op belangrijke onderdelen door een aantal andere gemeenten gedeeld. Dit heeft effect gehad. In een vervolgotitie (d.d. 7 december 2012) zijn de binnengekomen reacties vertaald naar gewijzigde uitgangspunten voor de te vormen Metropoolregio:

- Start van de Metropoolregio is voorzien op 1 januari 2014 (hangt mede samen met wijziging datum voorgenomen opheffing WGR+-regio).
- Gemeenteraden bepalen de inhoudelijke agenda van de Metropool en krijgen een belangrijke inbreng bij belangrijke besluiten door de Gemeenschappelijke Regeling.
- Bestuurlijke vorm is volgend op de inhoud.
- Samenwerking in het kader van de Gemeenschappelijke Regeling beperkt zich tot de thema's Verkeer en Vervoer en Economie.
- Voor de andere thema's is samenwerking op vrijwillige basis mogelijk. Ook samenwerking met bestuurlijke partners buiten de grens van de metropoolregio, bijv. met de Drechtsteden, blijft mogelijk.
- Een uitbreiding van de inhoudelijke agenda van de GR vraagt om instemming van de gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten.

Huidig voorstel

In het Bestuursforum zijn mede op basis van deze gewijzigde uitgangspunten voorstellen voorbereid. Hierin is zoveel mogelijk recht gedaan aan de ideeën en aandachtspunten die tijdens de afgelopen periode voor het voetlicht zijn gebracht. De raad wordt nu gevraagd zich uit te spreken over een strategische agenda en een ontwerp-gemeenschappelijke regeling.

Inhoudelijke overweging

De inhoudelijke overweging om te kiezen voor deelname aan de Metropoolregio is gelegen in de overtuiging dat samenwerking op een schaal van de regio Rotterdam en Den Haag economisch betere kansen en mogelijkheden oplevert. Dat is ook in het belang van Ridderkerk. De gemeente Ridderkerk maakt door haar ligging, haar bedrijvigheid en haar arbeidspotentieel deel uit van deze regio. Door kennisdeling en –bundeling kan de economische structuur in dit deel van de Randstad worden versterkt. Dat is nodig, omdat de economische groei in deze regio momenteel structureel achter blijft bij andere metropolen in Europa. En dat is ook mogelijk, omdat op basis van onderzoek is gebleken dat de regio tal van potenties heeft die nog beter benut kunnen worden. De strategische agenda van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is erop gericht die kansen te pakken. Door deel te nemen aan de Metropoolregio kunnen we onze inbreng hierbij leveren en de vruchten ervan plukken.

Bestuurlijke overweging

De economische uitgangspositie, de brede behoefte aan betere samenwerking tussen overheden in dit gebied, gecombineerd met de verwachte intrekking van de Wgr-plus per 1 januari 2014 zijn de redenen om nu te handelen. Daarnaast ligt

het in de lijn van de verwachting dat de vorm te geven Metropoolregio ook als vervoersregio wordt aangewezen. Daarom is als onderdeel van de strategische agenda de Strategische bereikbaarheidsagenda Vervoersautoriteit opgenomen. Het voorstel is om onder de gemeenschappelijke regeling een bestuurscommissie te hangen die de Vervoersautoriteit aanstuurt. Het gevolg hiervan is dat alleen door deel te nemen aan de Gemeenschappelijke Regeling sturing kan worden gegeven aan de inzet van de BDU-gelden, die jaarlijks circa 500 miljoen euro bedragen.

Financiën

In financieel opzicht zal de inwonerbijdrage van de gemeente Ridderkerk aan de Metropoolregio lager uitvallen dan in de huidige situatie met de stadsregio Rotterdam. Dat komt doordat de vaste kern van medewerkers fors kleiner is dan de optelsom van de huidige regio's.

De kosten van de Vervoersautoriteit worden gedekt uit de Brede doeluitkering verkeer en vervoer, aangevuld met specifieke middelen zoals rijksbijdragen voor projecten.

Kanttekeningen

Hoewel het college deelname aan de Metropoolregio in het belang van Ridderkerk acht, zijn er bij de voorstellen ook enkele opmerkingen te plaatsen:

- a) Het wetsvoorstel afschaffing van de WGR+-regio's per 1 januari 2014 is nog niet ingediend.
- b) Het is nog niet duidelijk welke vorm de vervoersregio's krijgen en of de BDU-gelden aan een Vervoersautoriteit binnen de Metropoolregio worden verstrekt.
- c) De Provincie Zuid Holland heeft laten weten niet te willen deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling.
- d) De democratische legitimatie roept nog altijd vragen op.

Ad. a en b)

De raad wordt gevraagd een besluit te nemen op een moment dat niet zeker is of en wanneer de WGR+-regio's worden afgeschaft. Deze zelfde onzekerheid betreft de vervoersregio. Vanuit het Rijk is nog geen duidelijkheid gegeven of de te vormen Metropoolregio tevens als vervoersregio wordt aangewezen, waardoor een Vervoersautoriteit binnen de Metropoolregio bestaansrecht heeft. Het is (zeker in theorie) denkbaar dat het rijk besluit om de vervoersregio te laten aansluiten bij de provinciale grenzen.

In de stukken staat verwoord dat zonder deelname aan de gemeenschappelijke regeling er geen mogelijkheid bestaat om zitting te nemen in de

bestuurscommissie die de Vervoersautoriteit aanstuurt. Voor het college is een gemeenschappelijke regeling niet noodzakelijk om tot gewenste samenwerking te komen. Deze gemeenschappelijke regeling acht het college wel nodig als de BDU-gelden aan een binnen de grenzen van de Metropoolregio functionerende Vervoersautoriteit worden gekoppeld.

Ad. c)

De gemeenteraad en het college hebben de wens geuit om de Vervoersautoriteit bij de provincie onder te brengen. Op basis van de reacties van andere gemeenten staat de gemeente Ridderkerk hierin vrijwel alleen. Wel is de provincie uitgenodigd om aan de Gemeenschappelijke Regeling deel te nemen. In een brief die wij 25 maart jl. ontvingen, onderstreept het college van Gedeputeerde Staten (GS) het belang van de samenwerking tussen de Rotterdamse en de Haagse regio en juicht zij intensivering van de samenwerking toe. GS zullen echter niet deelnemen in de gemeenschappelijke regeling maar willen wel goed samenwerken met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Ad. d)

De democratische legitimering is een belangrijk issue voor de gemeenteraad van Ridderkerk.

De raden behoren een bepalende stem te hebben bij de metropoolsamenwerking en staan daarom ook aan de voorkant van het besluitvormingsproces. De raden beslissen over het takenpakket van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Wijziging daarvan vraagt instemming van alle vertegenwoordigende organen. Verder worden alle belangrijke besluiten eerst met een zienswijzenprocedure aan de raden voorgelegd.

Uit de stukken wordt echter niet duidelijk hoe wordt omgegaan met ingediende zienswijzen. Het college vindt het belangrijk dat op elke zienswijze een inhoudelijke reactie wordt gegeven. Daarmee wordt gegarandeerd dat individuele gemeenten serieus worden genomen en het afwijzen of honoreren van ingebrachte zienswijzen transparant en op basis van argumenten plaatsvindt.

Voorstel College

Het Bestuursforum heeft aan de colleges van de 24 gemeenten gevraagd aan hun raden een uniform besluit voor te leggen. In bijgaand raadsvoorstel en ontwerpbesluit treft u de tekst hiervan aan. Maar vanwege hierboven beschreven onzekerheden en onduidelijkheden kiest het college ervoor om de raad te adviseren om in te stemmen met deelname aan de gemeenschappelijke regeling op voorwaarde dat:

